

Stadsbyggnads-
nämnden

Bullerriktlinje för vägtrafik i befintlig miljö

Beslutat datum:	2025-09-23 § 89
Gäller från datum:	2025-09-29
Beslutat av:	Stadsbyggnadsnämnden
Ansvarig:	Stadsbyggnadsförvaltningen, Park och Teknik
Diarienummer:	SBN-2024-00591
Giltighetstid:	Tills vidare
Ersätter tidigare beslut:	SBN 2022-12-15 § 120

Styrdokument i Haninge kommun

Program – antas av kommunfullmäktige

Ett program anger den politiska viljeinriktningen inom ett särskilt prioriterat område och fastställer, på strategisk nivå, strategier för hur viljeinriktningen inom området ska förverkligas. Antalet program ska vara begränsat. Program ska ha en giltighetstid.

Policy – antas av kommunfullmäktige

En policy uttrycker politikens värdegrund och förhållningssätt. Policyer talar om vad kommunen vill uppnå inom ett specifikt område, men tar inte ställning till utförande eller metoder. Policyer ska ha en giltighetstid.

Strategi – antas av kommunstyrelsen eller nämnd

En strategi anger strategiska åtgärder för den politiska viljeinriktningen. Strategier kan ange vem som ansvarar för att åtgärder genomförs, när de ska vara genomförda samt vilka prioriteringar som ska göras. Strategier ska ha en giltighetstid.

Riktlinje – antas av kommunstyrelsen eller nämnd

En riktlinje anger ramar för handlingsutrymmet i en viss fråga och säkerställer korrekthet och kvalitet. Riktlinjer preciserar hur andra styrdokument eller lagstiftning ska uppnås. Riktlinjer behöver inte ha en giltighetstid.

Anvisning/rutin – antas av ansvarig direktör/chef

En anvisning eller rutin verkställer politisk vilja eller lagstiftning genom att konkret ange hur uppgifter ska göras. De besvarar ofta frågor om vad, när, var, hur och av vem. Kommundirektör fattar beslut om anvisningar och rutiner som riktar sig till hela koncernen. Anvisningar och rutiner behöver inte ha en giltighetstid.

Innehåll

Bakgrund och syfte	4
Gränser vägtrafikbuller.....	4
Före 2015.....	5
Från 2015	5
Riktlinje för buller från vägtrafik i befintlig miljö	6

Bakgrund och syfte

Enligt förordningen (2004:675) om omgivningsbuller och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/49/EG om bedömning och hantering av omgivningsbuller ska städer med fler än 100 000 invånare kartlägga omgivningsbullret samt upprätta och fastställa åtgärdsprogram för buller.

De bullerkällor som ingår i begreppet omgivningsbuller definieras i förordningen och avser buller från vägar, järnvägar, flygplatser samt industriell verksamhet. Denna riktlinje avser trafikbuller från kommunala vägar i bebyggd miljö där Stadsbyggnadsnämnden i kommunen är ansvarig nämnd.

Förebyggande åtgärder mot bullerstörningar i nyproduktion omhändertas i kommunens plan- och byggprocesser. Bullerkällorna statlig väg och statlig järnväg omhändertas i Trafikverkets åtgärdsprogram för omgivningsbuller.

Denna riktlinje ersätter den riktlinje som fastställdes av Stadsbyggnadsnämnden 2022-12-15 §120. Det finns ett behov att revidera kommunens nuvarande riktlinje för att bättre harmonisera med gällande lagar och rättspraxis samt nationella riktlinjer. Det resulterar bland annat i att nuvarande riktlinjes möjlighet att söka bidrag vid lägre ljudnivåer än vad lagar och rättspraxis kräver utgår.

Syftet med förvaltningens revidering av riktlinjen är att:

- **Följa gällande lagar och rättspraxis.** Jämfört med nuvarande riktlinje kommer inte kommunen att betala ut bidrag för exempelvis fasadåtgärder vid ljudnivåer som är lägre än vad lagar och rättspraxis föreskriver.
- **Tydliggöra kommunens riktvärden** som ska tillämpas för att avgöra när skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått ska övervägas.
- **Harmonisera med nationella riktlinjer** som innebär att kommunen hanterar bullerärenden i linje med Trafikverket och ett stort antal andra kommuner.

Gränser vägtrafikbuller

Den övre gränsen för vad som kan anses vara god miljö kvalitet när det gäller dygnsekvivalent vägtrafikbuller vid fasad ligger normalt i spannet 55-60 decibel A (dBA) och olägenhet för människors hälsa vid 65 dBA. Enligt flertalet avgöranden i Mark- och miljööverdomstolen anges att vid bullerstörning från väg behöver åtgärder normalt övervägas först då bullret vid fasad är eller överskrider den ekvivalenta nivån 65 dBA¹. Detta ger en grund för att avgöra om klagomålsärenden är befogade eller inte. Det är sedan den som ansvarar för vägen eller spåren som är ansvarig för eventuella störningar, för trafikbuller från kommunala vägar i bebyggd miljö i Haninge kommun är det Stadsbyggnadsnämnden.

¹ ÄNR NV-08465-15

Naturvårdsverket har tagit fram en vägledning med riktvärden för buller från trafik i befintliga miljöer¹. Riktvärdena fungerar som stöd för att bedöma om en störning innebär en olägenhet och om det i så fall behöver åtgärdas.

Före 2015

För bostäder byggda före 2015 har Naturvårdsverket sammanställt riktvärden för buller utomhus vid fasad (dygnsekvivalent frifältsvärde) för två olika fall, det ena avser nyare befintlig miljö, 55 dBA, och det andra äldre befintlig miljö, 65 dBA. Med äldre befintlig miljö avses bullerstörning vid bostäder byggda före år 1997 samt att den störande vägen eller spåret inte heller byggts eller inte väsentligt byggts om efter år 1997. Trafikverket har åtgärdsnivåer² för befintlig statlig infrastruktur, 65 dBA vid fasad, som linjerar med äldre befintlig miljö enligt Naturvårdsverket. Denna åtgärdsnivå används enligt praxis också för kommunala vägar.

Från 2015

Sedan 2015 ska vid planläggning i bullerutsatta miljöer i detaljplanen reglera utformning så att riktvärden för buller innehålls vid bostäder. Detta innebär en begränsning av vilka krav miljöenheten kan ställa gällande bullernivåer vid nybyggda bostäder, se 26 kap. 9a § miljöbalken. Begränsningen i tillsynen enligt miljöbalken gäller nya bostadsbyggnader i de fall ärenden om detaljplan eller bygglov har påbörjats efter den 1 januari 2015 och planen reglerar störning från buller. I det fall det inte står något i planen om buller finns inte denna begränsning.

² TDOK 2014:1021

Riktlinje för buller från vägtrafik i befintlig miljö

Nivåer för att i normalfallet avgöra när skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått behöver övervägas (frifältsvärden).			
	År 2015 och senare, ”nya bostads- byggnader” ^(III)	1997- 2015 ”nyare befintlig miljö”	Före 1997 ”äldre befintlig miljö”
Vägtrafikbuller vid fasad för vägar där kommunen är väghållare	Se planbeskrivning eller bygglov	55 dBA (Leq24h)	65 dBA (Leq24h ^(I))
Vägtrafikbuller vid uteplats för vägar där kommunen är väghållare	Se planbeskrivning eller bygglov	65 dBA (Leq24h ^(II))	65 dBA (Leq24h ^(II))

(I) I de fall utomhusnivåer inte kan reduceras bör inriktningen istället vara att inomhusvärden inte överskrider, dvs 40 dBA i bostadsrum i permanentbostad eller fritidsbostad.

(II) Om bullernivån överskrider på bostadens alla befintliga uteplatser.

(III) Se 26 kap. 9a § miljöbalken. Begränsningen i tillsynen enligt miljöbalken gäller nya bostadsbyggnader i de fall ärenden om detaljplan eller bygglov har påbörjats efter den 1 januari 2015.